

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava Povjerenstvo za politiku plaća, porezni sustav i životni standard

Sukladno članku 39. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, a u vezi članka 30. Poslovnika, Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava i Povjerenstvo za politiku plaća, porezni sustav i životni standard na **zajedničkoj sjednici** održanoj 5. rujna 2012. godine razmatralo je **Konačni prijedlog Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (II. čitanje)**.

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova utvrđeno je sljedeće

MIŠLJENJE

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava i Povjerenstvo za politiku plaća, porezni sustav i životni standard primila su na znanje Konačni prijedlog Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (II. čitanje), te se socijalni partneri očituju Izdvojenim mišljenjima kako slijedi:

IZDVOJENO MIŠLJENJE SAVEZA SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE, NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA, MATICE HRVATSKIH SINDIKATA I UDRUGE RADNIČKIH SINDIKATA HRVATSKE

Na početku, iznosimo primjedbu kako iz postupovnih odredaba Zakona nije vidljivo na koji način poslodavac dužnik obavlja svoje poslovanje u razdoblju od zapadanja u insolventnost ili prezaduženost do otvaranja postupka predstečajne nagodbe, naročito u smislu na koji način izvršava svoje obveze prema radnicima. Naime, obzirom da se radi o razdoblju koje može biti relativno dugo, primjerice od dospijea prve neisplaćene plaće pa do otvaranja predstečajnog postupka može proći i 4 mjeseca (propisan je rok od 120 dana), smatramo kako je Zakonom potrebno jasno utvrditi obveze poslodavca prema radnicima s osnova radnog odnosa, posebno obvezu isplate plaće, te ju na neki način zajamčiti i osigurati. Sudbina plaća odnosno radnika u ovom prethodnom periodu do otvaranja postupka predstečajne nagodbe nije definirana, za razliku od razdoblja postupka predstečajne nagodbe gdje je člankom 78. prijedloga Zakona propisana obustava postupka u slučaju neisplate prioriternih tražbina.

Članak 3. Pojmovi

Obzirom da se točkom 12. stavka 1. ovog članka definira pojam „prioritetne tražbine“ to predlažemo da se isti dopuni na način da se ovom vrstom tražbine smatraju i naknade koje se ne smatraju plaćom, a koje je poslodavac dužan isplatiti radniku vezano uz obavljene rad i to u neto iznosu, a svoju pravnu osnovu imaju u ugovorima o radu, pravilnicima o radu i kolektivnim ugovorima.. Tu mislimo na terenski dodatak, naknadu za odvojeni život, troškove prijevoza na posao i s posla, dnevnice i sl. Naime, vidljivo je da je definicija prioriternih tražbina prepisana iz Stečajnog zakona (članak 71.) te se prioriternu tražbinu smatraju one

tražbine koje su u Stečajnom zakonu određene kao tražbine prvog višeg isplatnog reda, a to su tražbine radnika i prijašnjih radnika dužnika nastale do dana otvaranja postupka predstečajne nagodbe (odnosno stečajnog postupka), iz radnog odnosa u bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanog zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Međutim, takva definicija pokriva samo plaće i naknade plaća radnika, a ne obuhvaća sve tražbine radnika iz radnog odnosa jer takve tražbine nisu pokrivena ovako formuliranom definicijom ni u Stečajnom zakonu, a isto tako ne bi uz istu bilo posebno istaknute otpremnine i naknada štete jer su i one tražbine iz radnog odnosa.

Predlažemo da se u točki 12. na kraju teksta briše točka te doda:

„te naknade koje je poslodavac dužan isplatiti radniku , koje se ne smatraju plaćom, a isplaćuju se vezano uz obavljeni rad, u neto iznosu.“

Članak 15. Nelikvidnost

Budući se točkom 2. stavka 2. ovog članka utvrđuje jedna od uvjeta ispunjenjem kojeg će se poduzetnik (poslodavac) smatrati nelikvidnim, a koji uvjet se odnosi na činjenicu neisplate plaće, ovom prilikom tražimo da se pored neisplate plaće uvjetom nelikvidnosti ima smatrati i neisplata naknade plaće. Naime, plaća se isplaćuje nakon obavljenog posla, a pravo na naknadu plaće ostvaruje radnik kada ne radi zbog opravdanih razloga određenih zakonom, kolektivnim ugovorom ili drugim propisima. S obzirom da se u Zakonu o radu koriste izrazi plaća i naknada plaće, da je poslodavac dužan dostaviti obračun plaće, naknade plaće i otpremnine te da je obračun kako plaće tako i naknade plaće ovršna isprava, smatramo da je potrebno isto navesti i u ovom zakonu radi usklađivanja sa Zakonom o radu, jasnoće i sigurnosti

„2. ako više od 30 dana kasni s isplatom plaća i naknada plaća za radnike u visini ugovorene plaće, te s plaćanjem pripadajućih poreza i doprinosa koje je dužan obračunati i uplatiti zajedno s plaćom i naknadom plaće.“

Članak 55. Izvješće o financijskom stanju i poslovanju dužnika

Tražimo da se u stavku 1. točki 3. ovog članka jasno utvrdi kako izvješće o financijskom stanju i poslovanju dužnika mora sadržavati popis tražbina radnika koji je radnik prihvatio, a iz kojeg je vidljiva svaka tražbina po svojoj vrsti i visini te da se predvidi mogućnost da isti bude dostavljen sindikatu odnosno sindikalnom povjereniku na njegov zahtjev.

Zbog navedenog predlažemo točka 3. stavka 1. glasi:

„od radnika prihvaćen pojedinačni popis tražbina radnika po vrsti i visini.“

Članak 67. Prijava tražbina

Mišljenja smo kako je ovu odredbu potrebno nadopuniti na način da bude potpuno jasno da li je radnik dužan prijaviti tražbinu i kome. Naime, iz ove kao i odredaba koje slijede nije dovoljno jasno hoće li, primjerice radnici sami prijavljivati svoje tražbine. Obzirom da u stečajnim postupcima stečajni upravitelj preuzima tvrtku koja je pala u poteškoće pa se njemu prijavljuju potraživanja i on ih priznaje, to nam se čini da nedovoljno upućene stranke sada nemaju osobu koja će im provjeriti postojanje i osnovanost njihova potraživanja te na taj način pružiti stručnu pomoć koja ima je potrebna.

Zbog navedenog predlažemo detaljno uređenje postupka prijave tražbine, kako bi se osigurala kvalitetna zaštita prava radnika kao vjerovnika.

Članak 84. Prekid ovršnih postupaka i postupaka osiguranja

Držimo kako se ovim Zakonom provodi nejednako postupanje i to na način da Zakon predviđa prekid svih ovršnih i postupaka osiguranja od dana objave rješenja o otvaranju postupka predstečajne nagodbe, pa dakle i ovršnih postupaka koje je radnik pokrenuo zbog neisplaćenih plaća, dok se istovremeno dopušta namirenje izlučnih i razlučnih vjerovnika. Ovo smatramo dvojakim postupanjem u istoj stvari te tražimo da se i radnicima iznimno omogući provedba već započetih postupaka ovrhe.

Članak 93. Odgovornost za upravljanje u tijeku i nakon sklapanja predstečajne nagodbe

Smatramo kako je stavkom 1. ovog članka potrebno propisati rok do kada je dužnik obvezan ispuniti obveze nakon pravomoćnosti rješenja o predstečajnoj nagodbi, kako bi se vjerovnicima pružila određena sigurnost. Ostavljanjem otvorenog roka (sve dok dužnik ne ispuni svoje obveze) vjerovnici su prepušteni neizvjesnosti, što držimo neprihvatljivim i pogodovanjem dužniku.

IZDOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE SINDIKATA

1. Nepotrebno je zbog nepodijeljene ocjene o očitim manjkavostima stečajnog zakona i prakse njegova provođenje donositi novi zakon kojim se uspostavom nove procedure želi osujetiti primjenu one stare. Na taj se način stvara zakonodavno – administrativni košmar. Puno pametnije bilo bi intervenirati na mjestu uočenih manjkavosti. Izmjenom stečajnog zakona moglo bi se u istom cilju i sa sličnim metodama postići jednak učinak, bez dodatnog kompliciranja.
2. Činjenica što je tijekom postupka predstečajne nagodbe onemogućeno pokretanje ovrhe i stečaja i što radnici pritom nemaju nikakvo sredstvo osiguranja tražbina plaća kroz razdoblje od skoro 4 mjeseca, nije poželjna ni prihvatljiva. Plaće radnika zaslužuju poseban i izdvojen tretman budući da su temelj egzistencije i postupak predstečajne nagodbe ne bi smio, ni izravno ni posredno, biti smetnja njihovoj isplati.
3. Nadležnosti Ministarstva financija u provedbi ovog zakona preširoko su postavljene. Sukladno prvoj primjedbi, logično bi bilo da ova materija ostane u okrilju pravosuđa i postojećih organizacijsko-kadrovskih rješenja.
4. Protivimo se uređenju nadležnosti na način da će se za svaki iole ozbiljniji postupak (preko 10 milijuna kuna duga) trebati ići u Zagreb. Takvu odredbu doživljavamo kao daljnji prilog centralizaciji Hrvatske te kao izraz pogodovanja zagrebačkom odvetničkom lobiju. Zanima nas kako će poduzeća koja nemaju sredstava za podmirenje svojih obveza i njihovi vjerovnici podmiriti trošak putovanja u Zagreb. Ako država pokazuje takvu nesklonost ekonomičnom sagledavanju stvari i izbjegavanju nepotrebnog troška, kako može od drugih zahtijevati drukčiji pristup?

IZDVOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Hrvatska udruga poslodavaca primila je na znanje Konačni prijedlog Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (II. čitanje), te se o istom nije mogla očitovati s obzirom na to da se ne radi o konačnoj verziji Zakona. Hrvatska udruga poslodavaca ostaje kod dosadašnjih primjedbi koje predlagatelj Zakona nije usvojio, a koje su iznijete tijekom rada stručne radne skupine.

**Zamjenik koordinatorice Povjerenstva za
zakonodavstvo, kolektivne pregovore i
zaštitu prava**

Dr. sc. Vanja Bilić, v.r.